

СПОСІБ ОБЧИСЛЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО ІНДЕКСУ

Автори:

ЛОЗІНСЬКА Т.П. (асистент каф. лісівництва, ботаніки та фізіології рослин, БНАУ)

ЛОЗІНСЬКИЙ М.В. (доцент каф. агрохімії та ґрунтознавства, БНАУ)

ВЛАСЕНКО В.А. (доктор с.-г. наук, Сумський НАУ)

Суть корисної моделі полягає у вивченні прояву довжини другого від колосу міжвузля у сортів пшениці м'якої ярої, його мінливості та можливість використання даної ознаки у складі селекційного індексу.

В основі корисної моделі лежить спосіб обчислення білоцерківського індексу (БІ), до складу якого входить ознаки «маса зерна з головного колоса» та «довжина другого зверху міжвузля».

Оцінюючи сорти пшениці м'якої ярої на продуктивність за БІ встановлено, що між компонентами, які є його складовими існує слабкий за силою кореляційний зв'язок ($0,073 \pm 0,208$). Проте між БІ та кількістю зерен спостерігався середній зв'язок ($0,521 \pm 0,178$) і сильний з масою зерна з колоса ($0,757 \pm 0,136$) та масою 1000 насінин ($0,731 \pm 0,142$). Це свідчить на користь БІ як інформативного показника, придатного для використання у селекційній практиці, зокрема для польового добору високопродуктивних генотипів.

Слід зазначити, що найвищими показники БІ характеризувались сорти Рання 93 (9,3), який до останнього часу був національним стандартом в системі державного сортовипробування України, та Елегія миронівська (9,6), що прийшов на зміну йому. Як відомо, національні стандарти відзначаються, порівняно з іншими сортами, високим адаптивним потенціалом, який забезпечую високу і стабільну урожайність. Середнє популяційне значення за роки досліджень становило – 7,5. Отже, високий показник БІ є важливим селекційно цінним індексом як для проведення добору вихідних форм для рекомбінантної селекції, так і може бути застосований для виявлення перспективних «кандидатів» у нові сорти.

Запропонований білоцерківський індекс для використання в селекційній практиці, використання якого не має аналогів у селекції рослин.